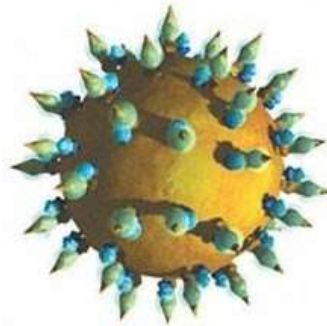

Eliminace hepatitidy C v České republice

Soňa Fraňková

Klinika hepatogastroenterologie IKEM

Virové hepatitidy v ČR 2008-2018

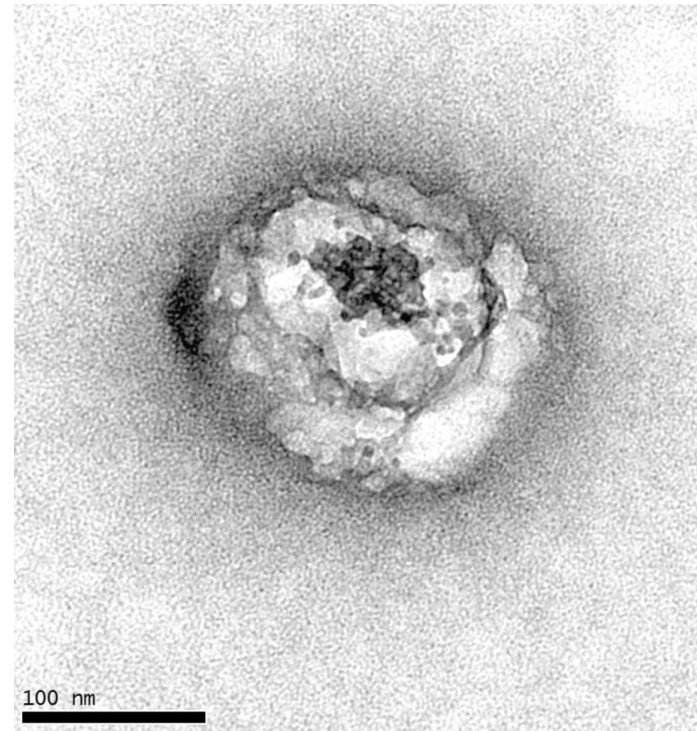
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
VH A	1648	1104	862	264	284	348	673	724	930	772	211
VH B	306	247	244	192	154	133	105	89	73	85	54
VH C	974	836	709	812	794	873	867	956	1104	992	1050
VH E	65	99	72	163	258	218	299	412	339	334	272

Virus hepatitidy C

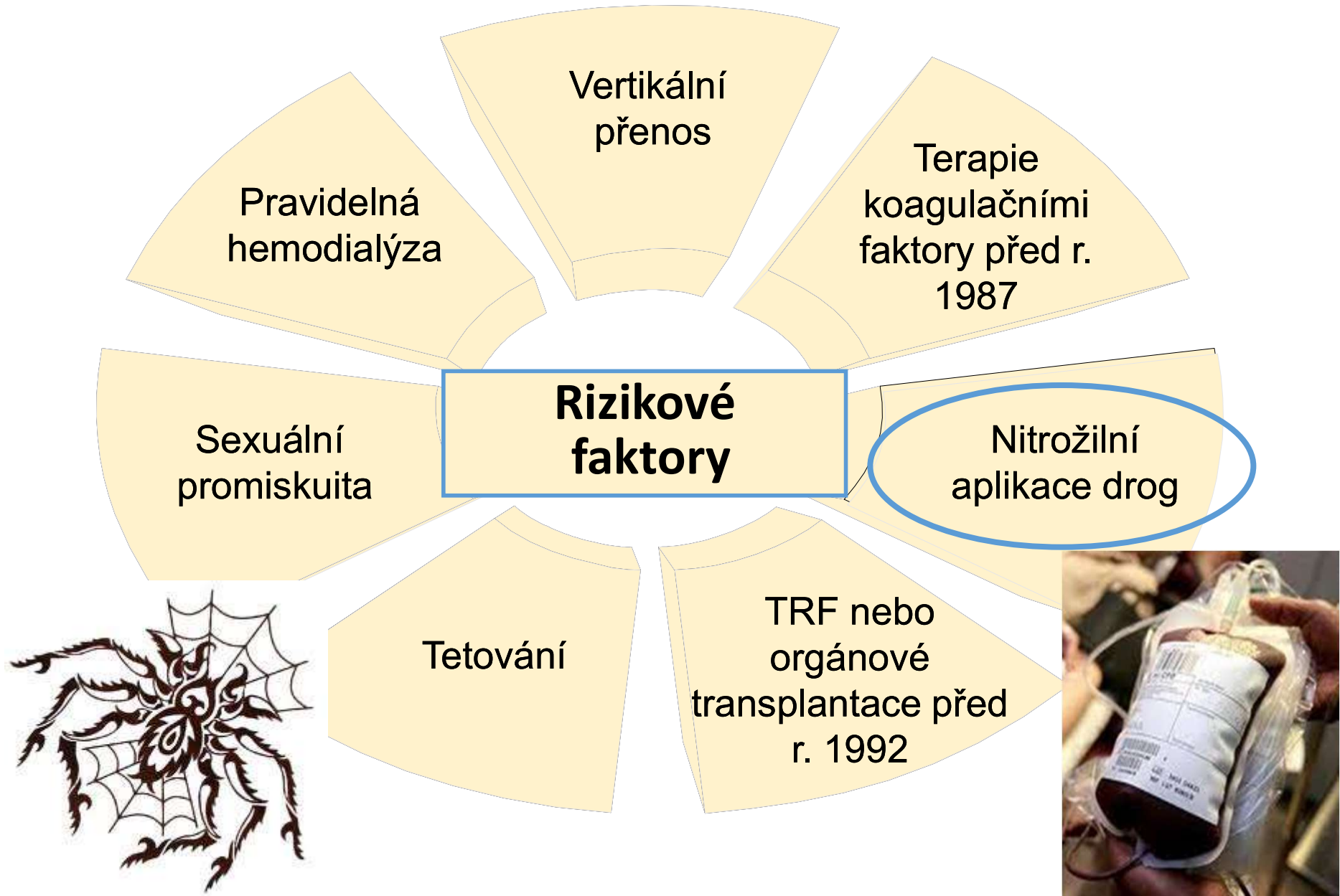
- Dříve non-A, non-B hepatitida
- Virus byl objeven v roce 1989
- Testování anti-HCV od r. 1992

- RNA virus
- Infekce je tedy kompletně eradikovatelná, po vyléčení je pacient úplně zdravý

- **Setrvalá virologická odpověď** = eradikace infekce, definována jako negativní HCV RNA 12/24 týdnů po ukončení léčby

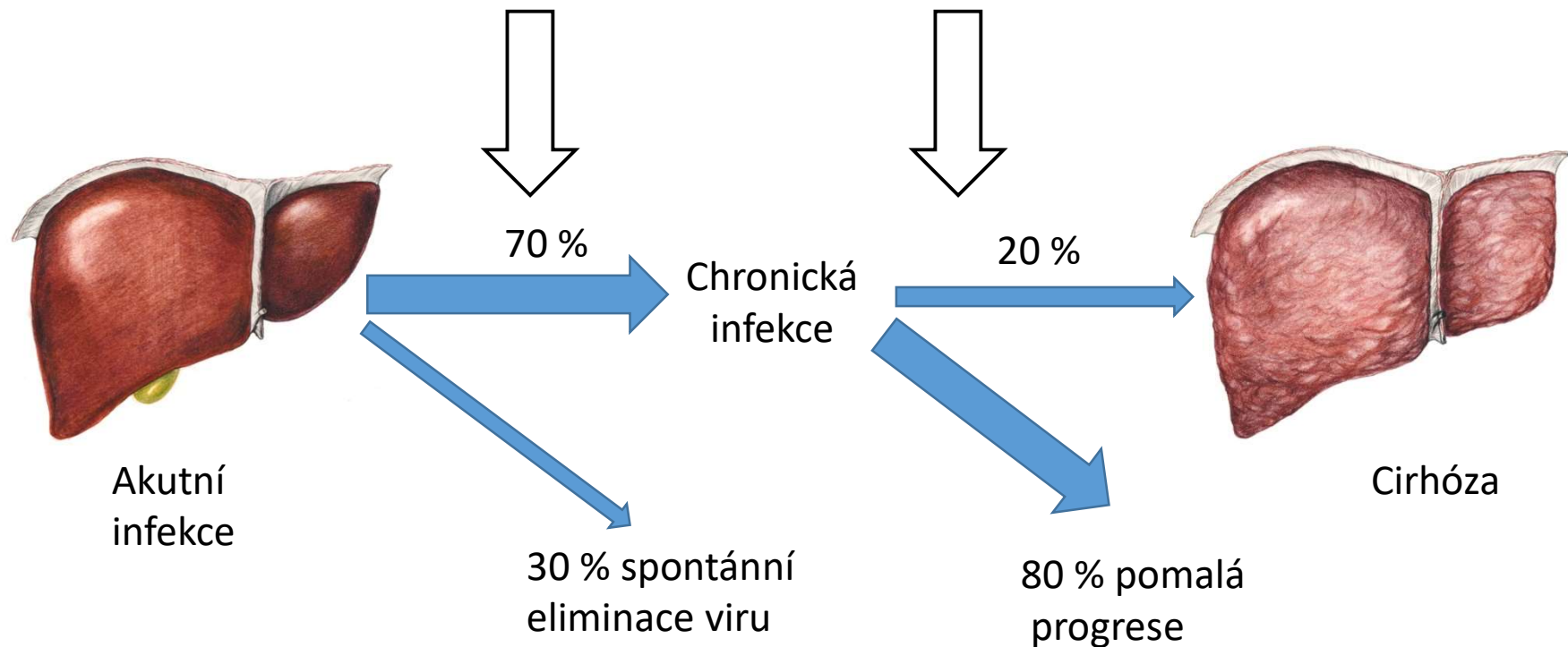
Rizikové faktory přenosu HCV

Faktory ovlivňující přirozený průběh HCV infekce

Faktory hostitele (věk, imunitní systém)
Faktory genetické (genotyp *IL28B*)
Faktory viru (quasispecies)

Faktory hostitele
Genetická predispozice (genotyp *IL28B*)
Alkohol
Steatóza, inzulinová rezistence, ↑BMI
Imunosuprese (léky, HIV)

Diagnostika HCV infekce

- Z krve
- Jaterní testy „ALT“
- Anti-HCV (protilátky)

- HCV RNA (přímý průkaz viru PCR)
- Genotyp HCV (1-6, u nás nejčastěji 1b a 3a)

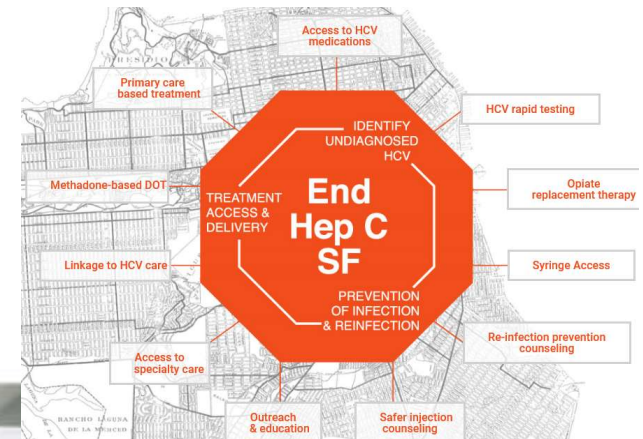

Kdo má být léčen?

- **EASL HCV guidelines 2020: indikace k léčbě**
- Léčit se mají **všichni pacienti** s HCV infekcí, kteří se léčit chtějí, a kteří nemají jednoznačnou kontraindikaci k léčbě
- Důraz je kladen zejména na skupiny s **vysokým rizikem přenosu** na ostatní osoby

- **Cílem léčby je**
- Prevence progresu jaterní choroby a komplikací z ní vyplývajících
- Zlepšit kvalitu života infikovaných osob a **odstranit stigma** s chorobou spojené

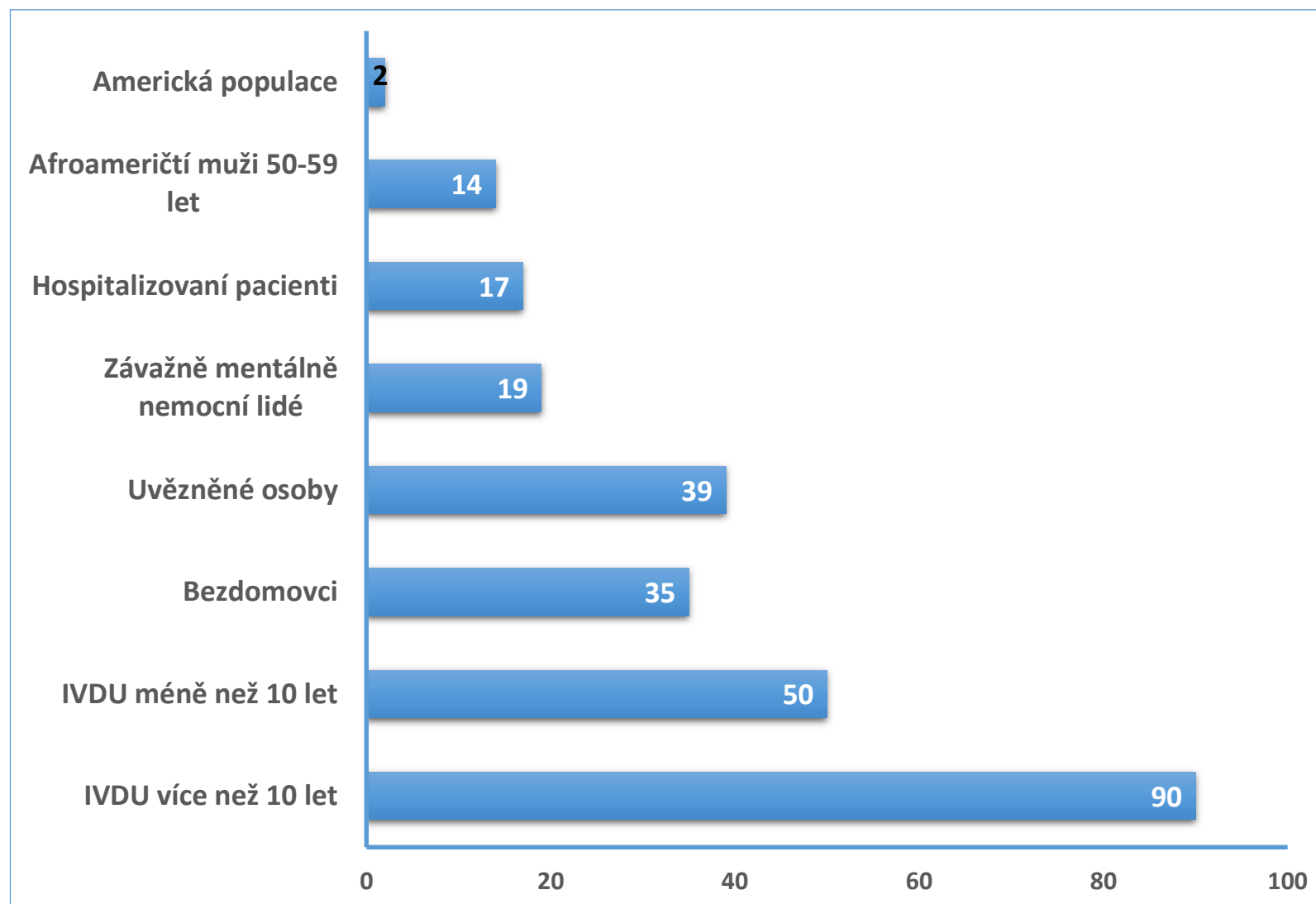
We can't treat Hep C if we don't know we have it.

There is new hope for people with Hep C

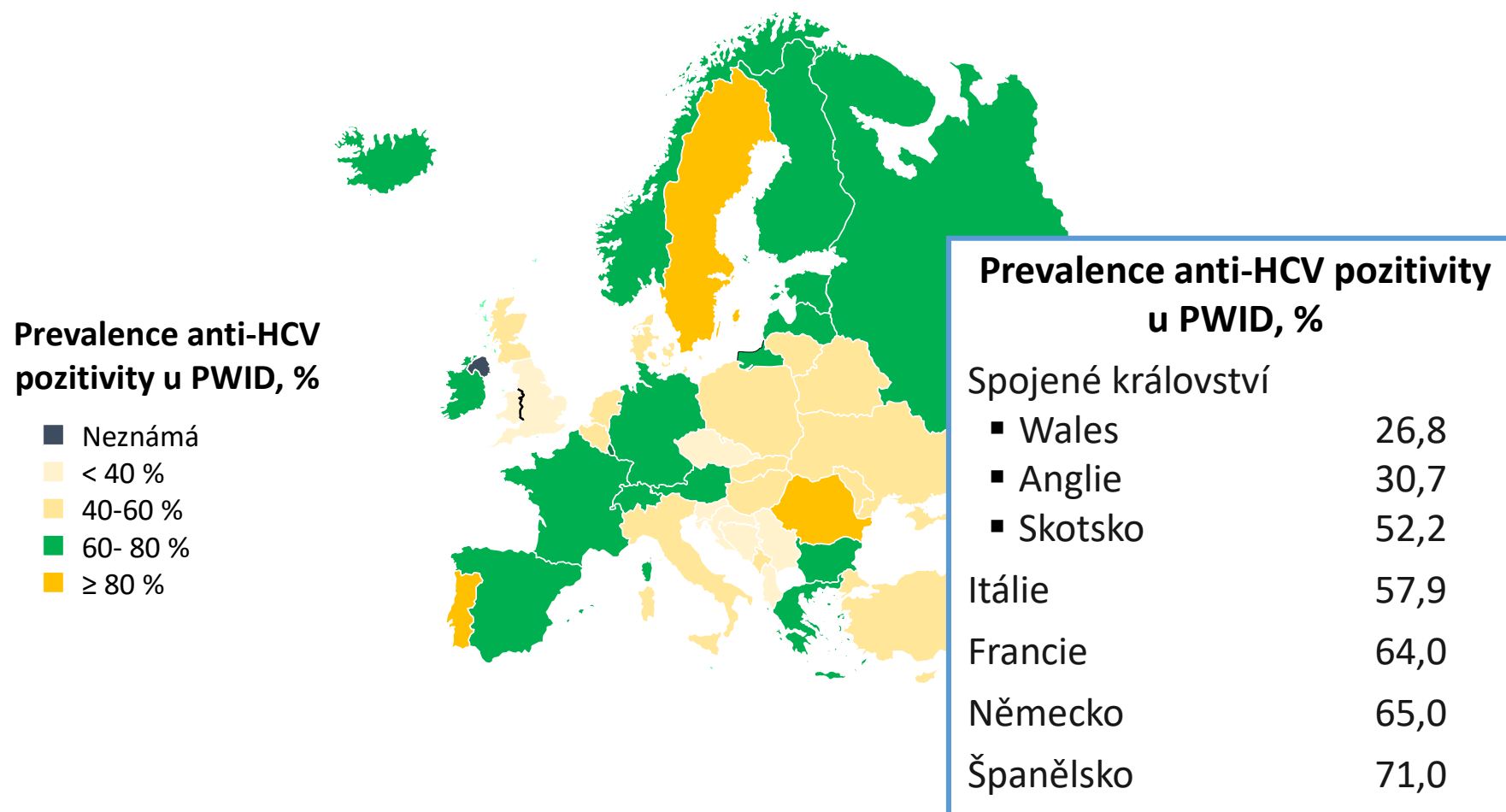
Come visit us. Talk about the new treatments. **Get tested.**

Riziko infekce stoupá s dobou IVDU

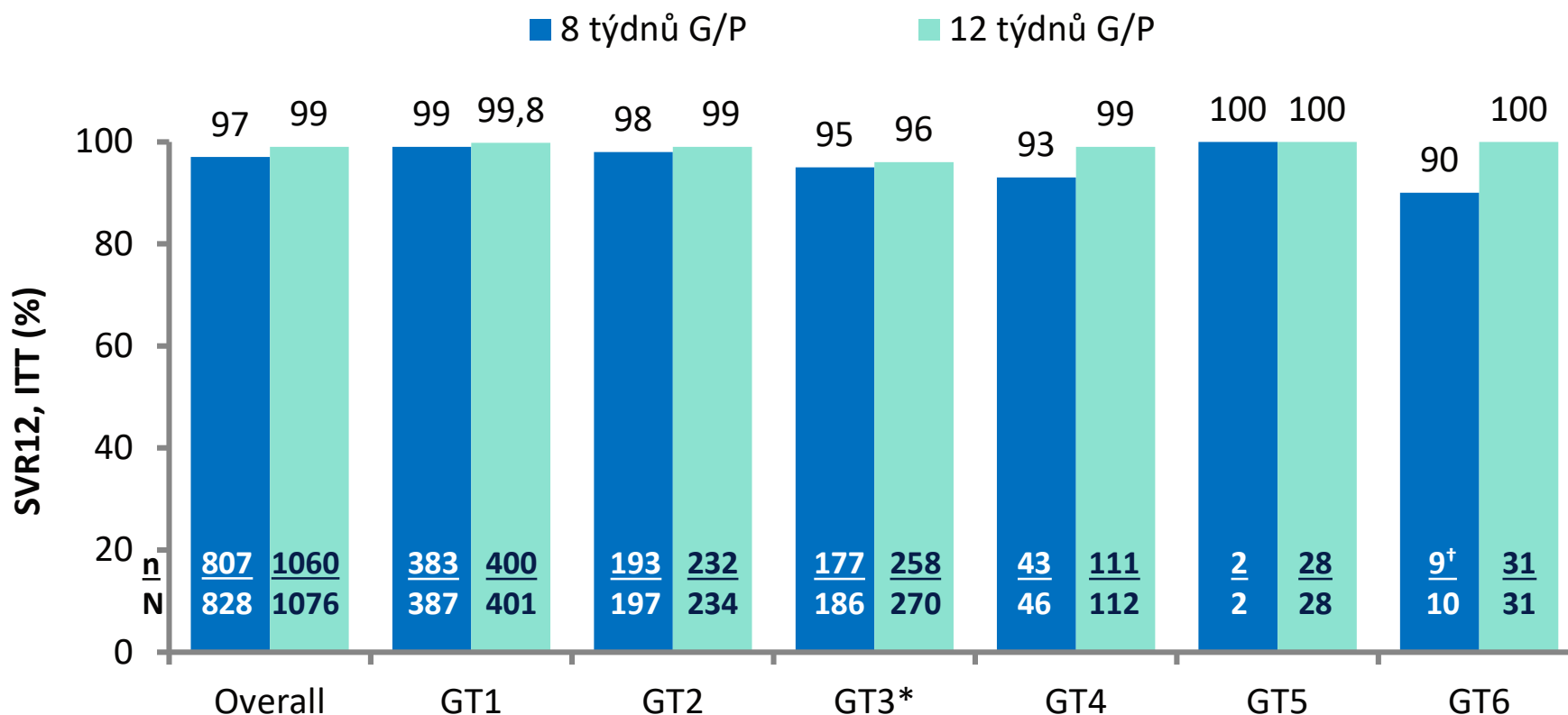

Edlin, Nature, 2011.

Prevalence HCV infekce mezi PWID v Evropě

Integrovaná analýza účinnosti 8 a 12týdenní léčby G/P u pacientů s HCV GT 1–6 bez cirhózy (ITT analýza)

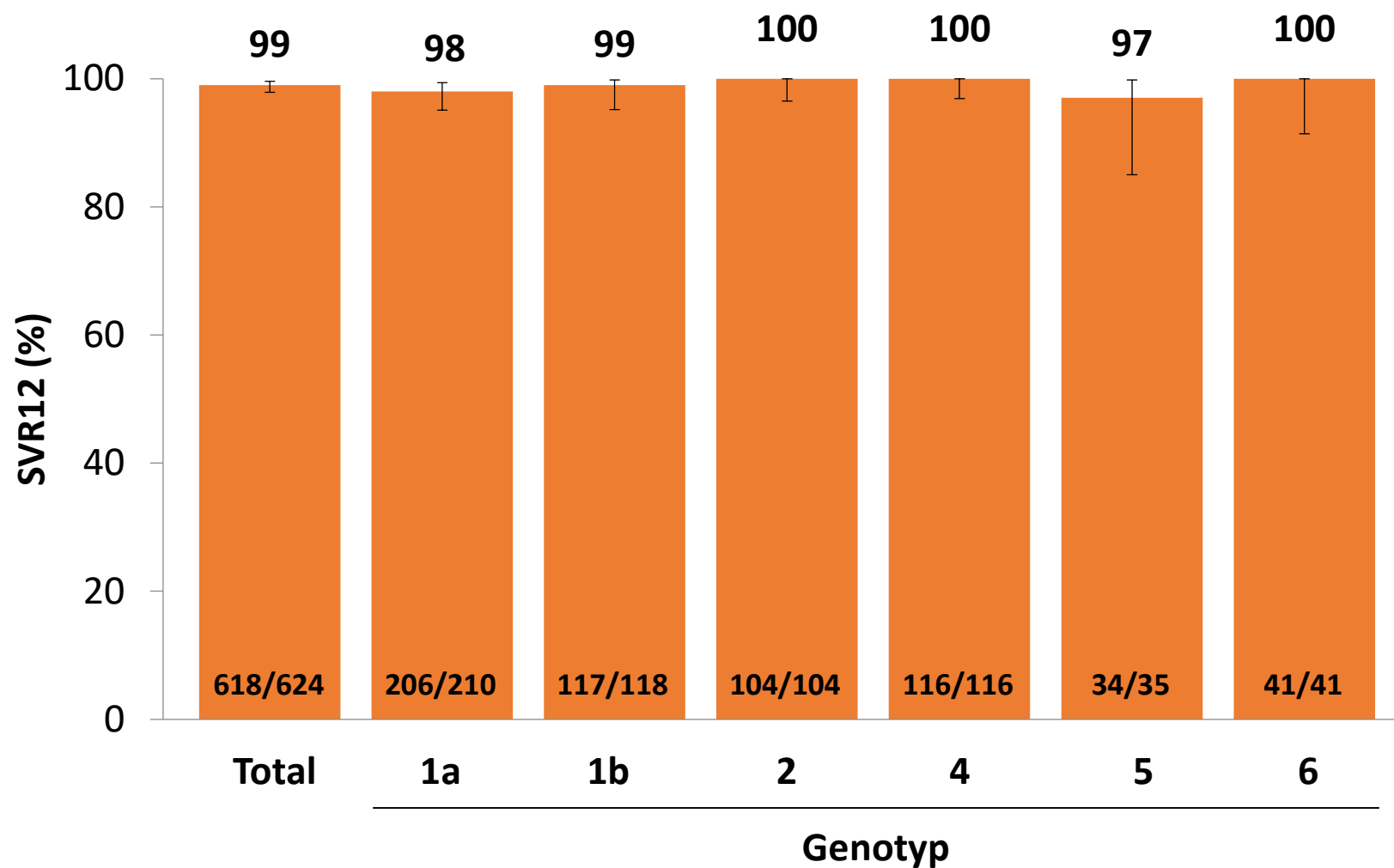

Vysoký celkový počet SVR12 (≥97%) po 8 a 12 týdnech léčby G/P

ITT, intent-to-treat.
 * Všichni pacienti s GT 3 byli naivní.

Puoti M, et al. *J Hepatol* 2017; 66:S721 (poster presentation SAT-233).

Studie ASTRAL-1: SVR12 dle genotypu

Feld, AASLD, 2015, LB-2. Feld JJ, et al. *N Engl J Med.* 2015.

Vize WHO: Eliminace virových hepatitid do roku 2030

"A world where viral hepatitis transmission is halted and everyone living with hepatitis has access to safe, affordable and effective care and treatment services"

**90% snížení nových
případů infekce**

**Léčba 80% osob s
chronickou HCV
infekcí**

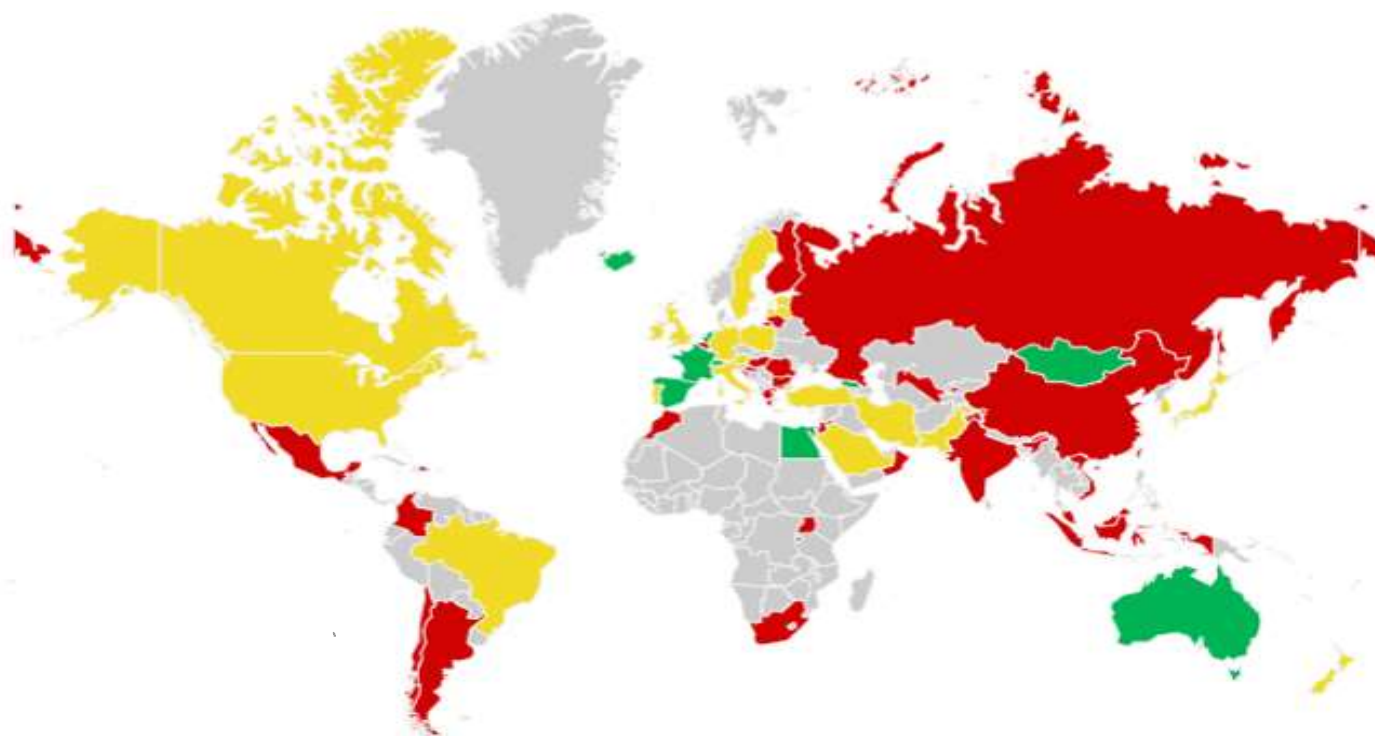
**65% redukce
mortality v
souvislosti s HCV**

WHO. <https://www.who.int/hepatitis/strategy2016-2021/ghss-hep/en/>. Accessed November 17, 2020.

Testování a eliminace HCV infekce

- Dostupnost účinné a dobře tolerované léčby byl základní faktor, který umožnil zahájení testovacích programů
- Testování nemá být prováděno bez napojení na bezodkladnou léčbu neboť jinak vede ke stigmatizaci infikovaných
- Aktivní vyhledávání infikovaných osob a jejich léčba je při absenci vakcíny jedinou možností, jak snížit prevalenci HCV infekce v populaci

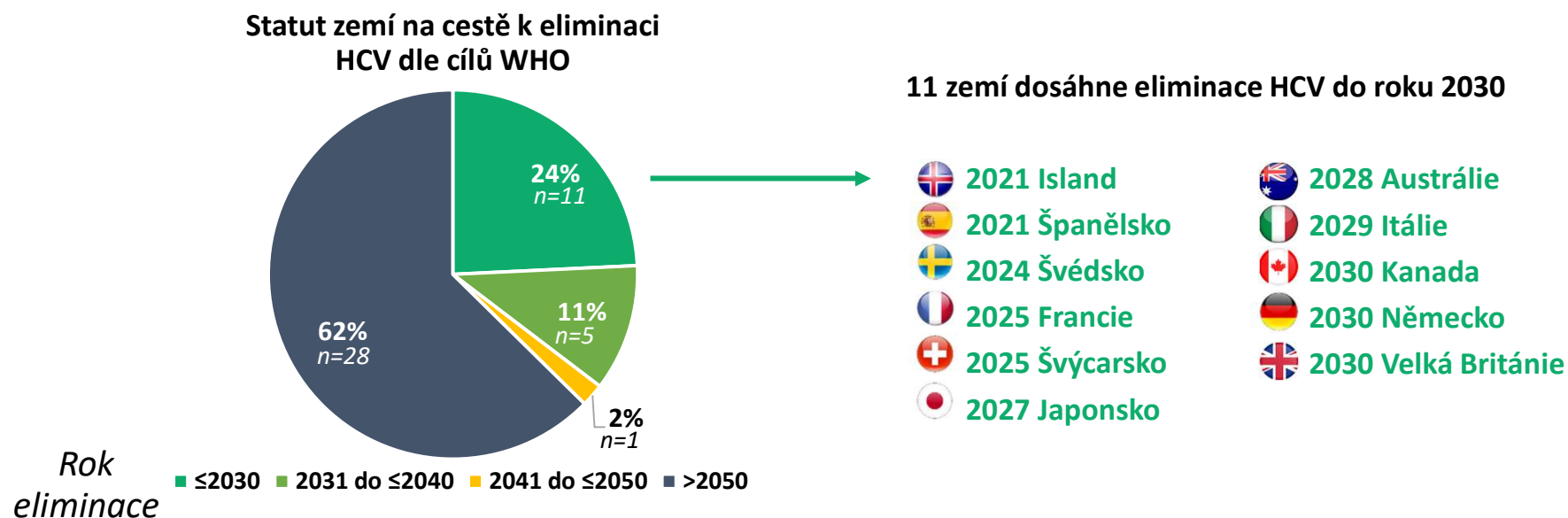
Eliminační programy HCV ve světě

- Nemožnost eliminace do r. 2030
- Léčba více než 3 % populace infikované populace ročně
- Léčba více než 7 % populace infikované populace ročně
- Chybí data

Načasování eliminace HCV v rozvinutých zemích

- Analýza načasování eliminace HCV založená na Markovově modelu progresu onemocnění pro 45 rozvinutých zemí

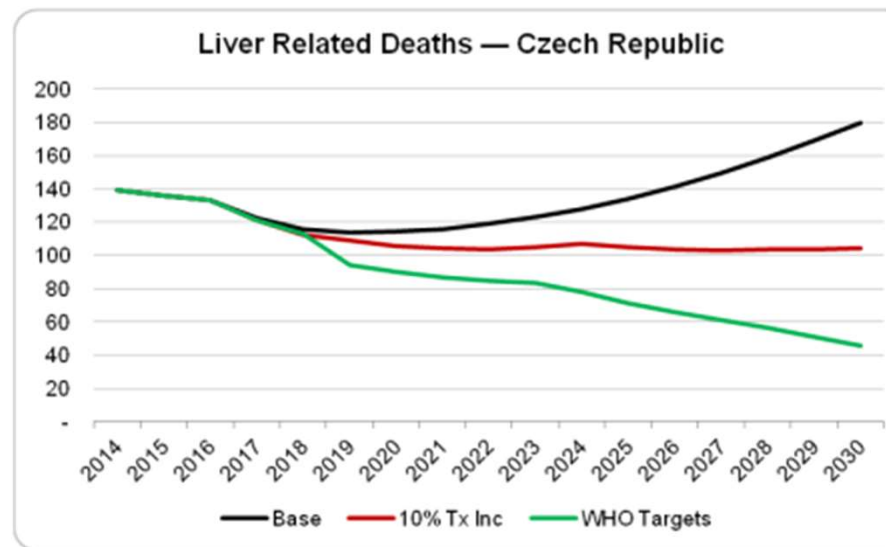
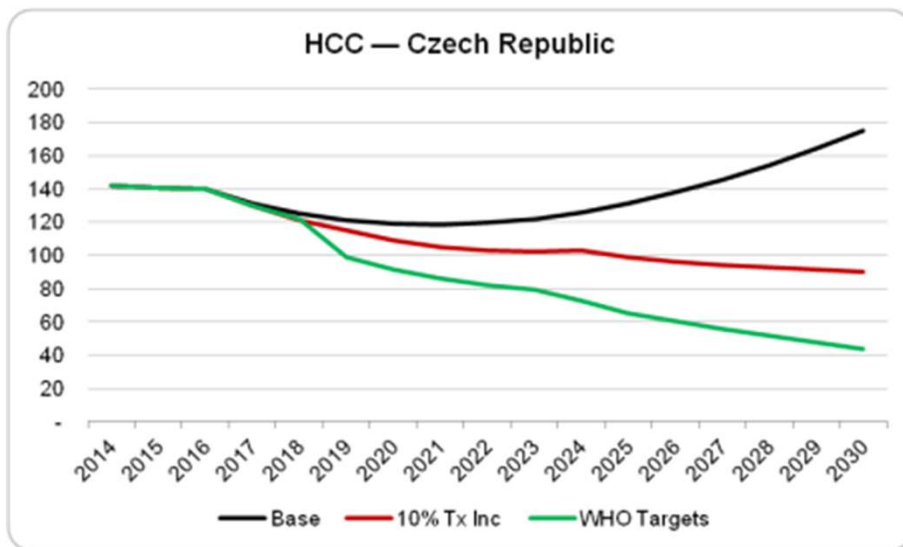
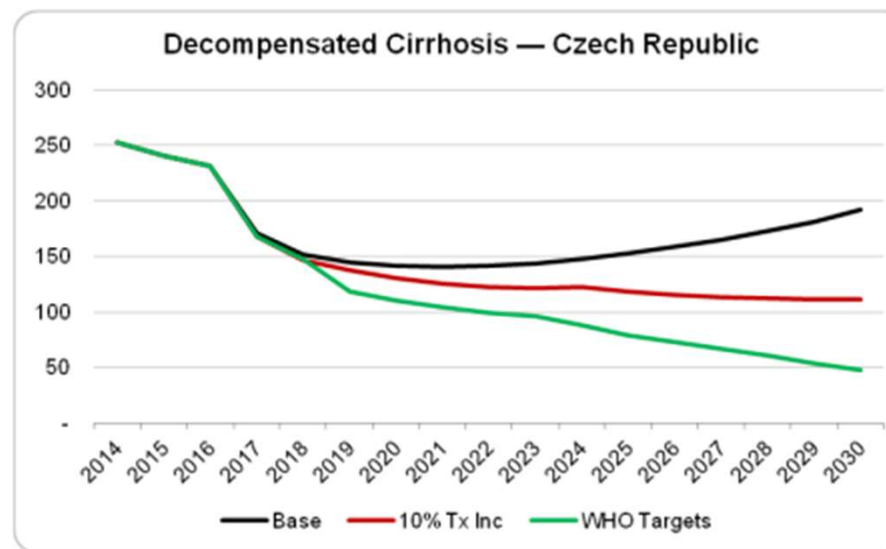
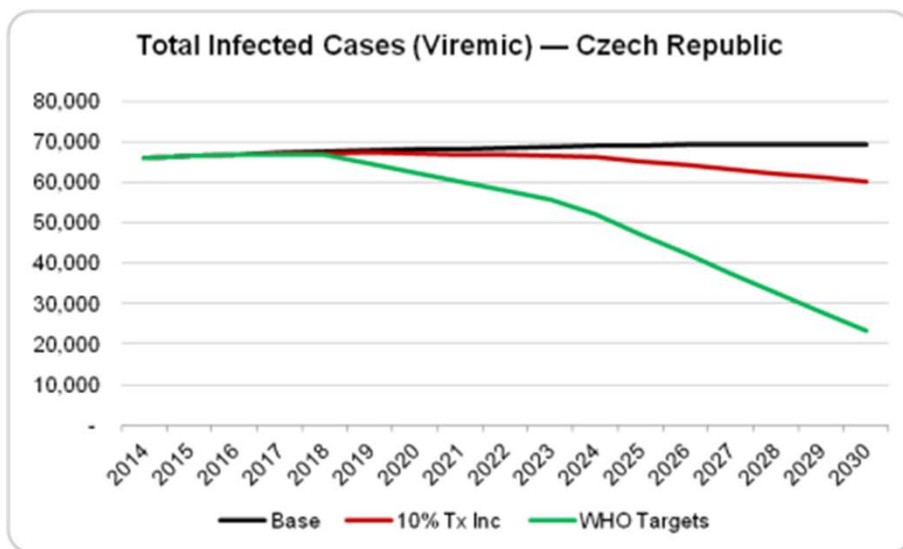

- Pouze 24 % rozvinutých zemí dosáhne eliminace HCV infekce do roku 2030**
- Pro eliminaci jsou zásadní screeningové programy a dostupnost léčby DAA**

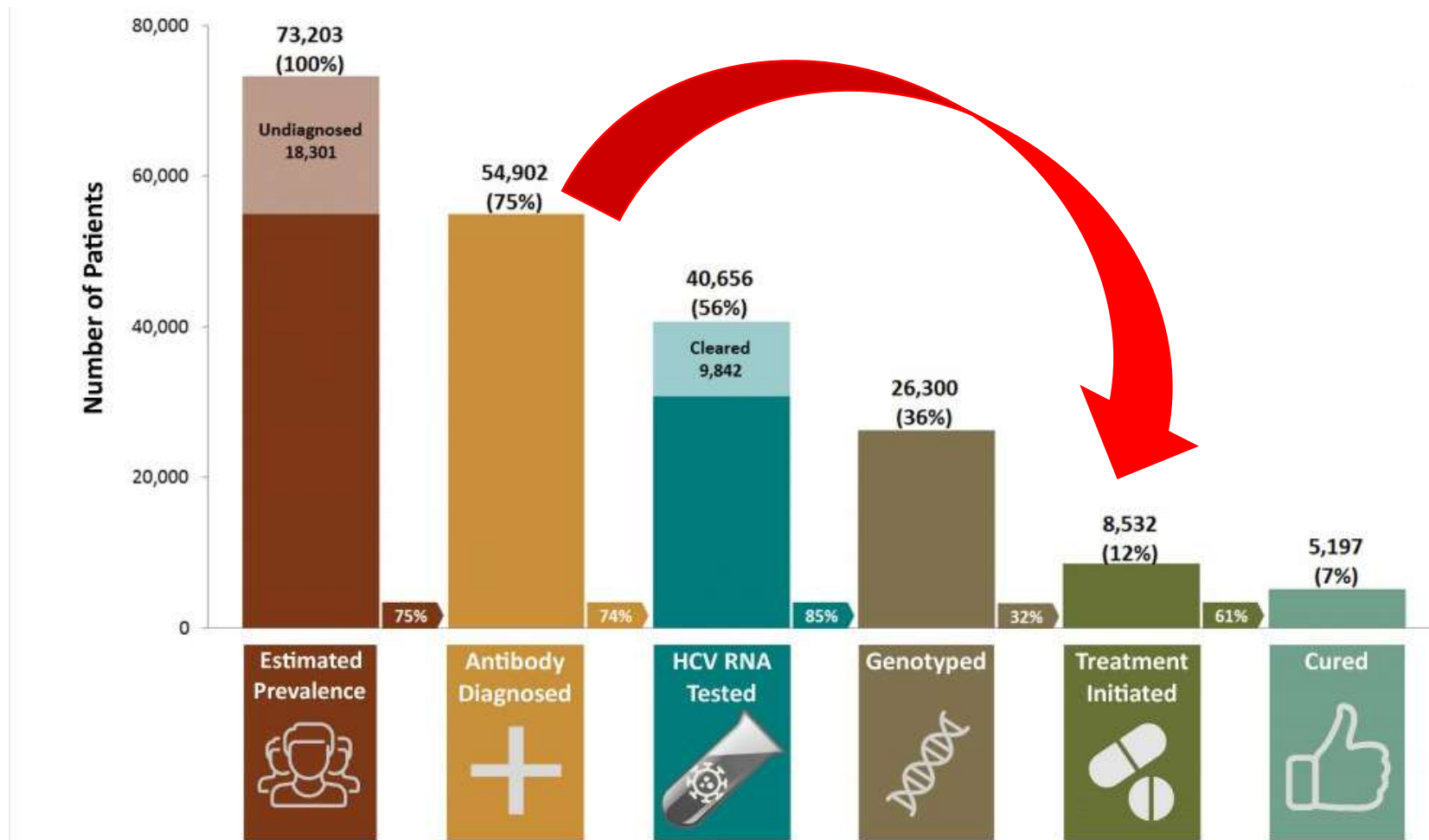
Vyhledávání HCV infekce v běžné populaci

- **Plošný screening** není v nejbližších letech reálný
- Provádět se má **screening rizikových jedinců**
- **Rizikový jedinec**
 - i.v. drogy: v současnosti, dávno, i jen jednou v životě
 - Amatérská tetováž nebo piercing
 - Sexuální promiskuita
 - Krevní deriváty před rokem 1992
- **Oportunistický screening**
 - Pacienti absolvující předoperační vyšetření
 - Gravidní ženy a páry v IVF
 - Pacienti s diabetem
 - Pacienti léčení na revmatologii

V ČR je třeba ročně léčit více než 5000 pacientů

Kolik pacientů se dostane k léčbě?

<https://www.catie.ca/en/pif/fall-2017/fast-facts-hepatitis-c-treatment-cascade-and-developments-access-treatment>

„Rychlotesty“

V „Káčku“

V terénu

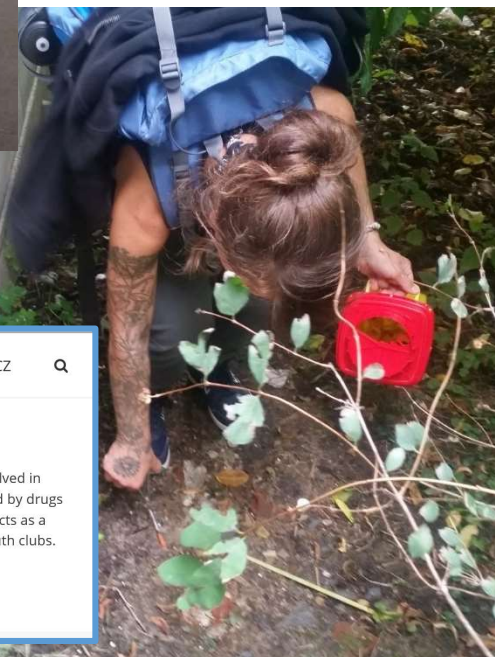

prostor PLUS About Prostor Our work CZ 🔍

Drug outreach program

Our outreach program is a mobile drug addiction social service which is primarily involved in finding clients, delivering medical assistance and advice and counselling those affected by drugs addiction in difficult to reach situations and traditionally marginalised groups. It also acts as a gateway to our more intensive and focused services, such as the K-Centre and our youth clubs.

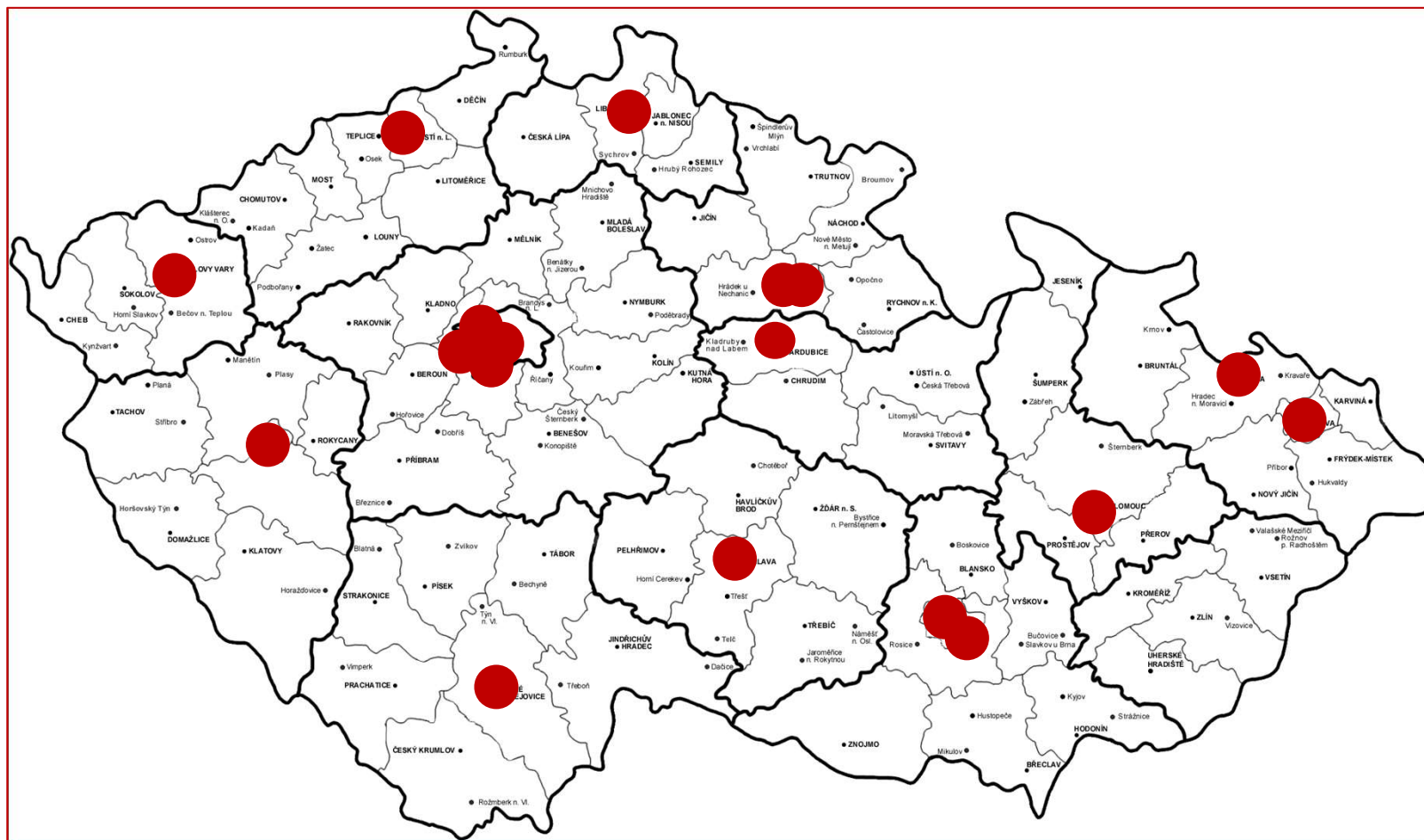

Mám pozitivní test, co s tím?

- Ideální je pacienta nasměřovat přímo do centra, které je schopno poskytnout protivirovou léčbu
- Někteří pacienti ujdou dlouhou cestu: praktický lékař → gastroenterolog → infektolog → nabízí interferon = klient jej nechce a nakonec hledá sám.... A dostane se do centra (cesta je zhruba ročním putováním)

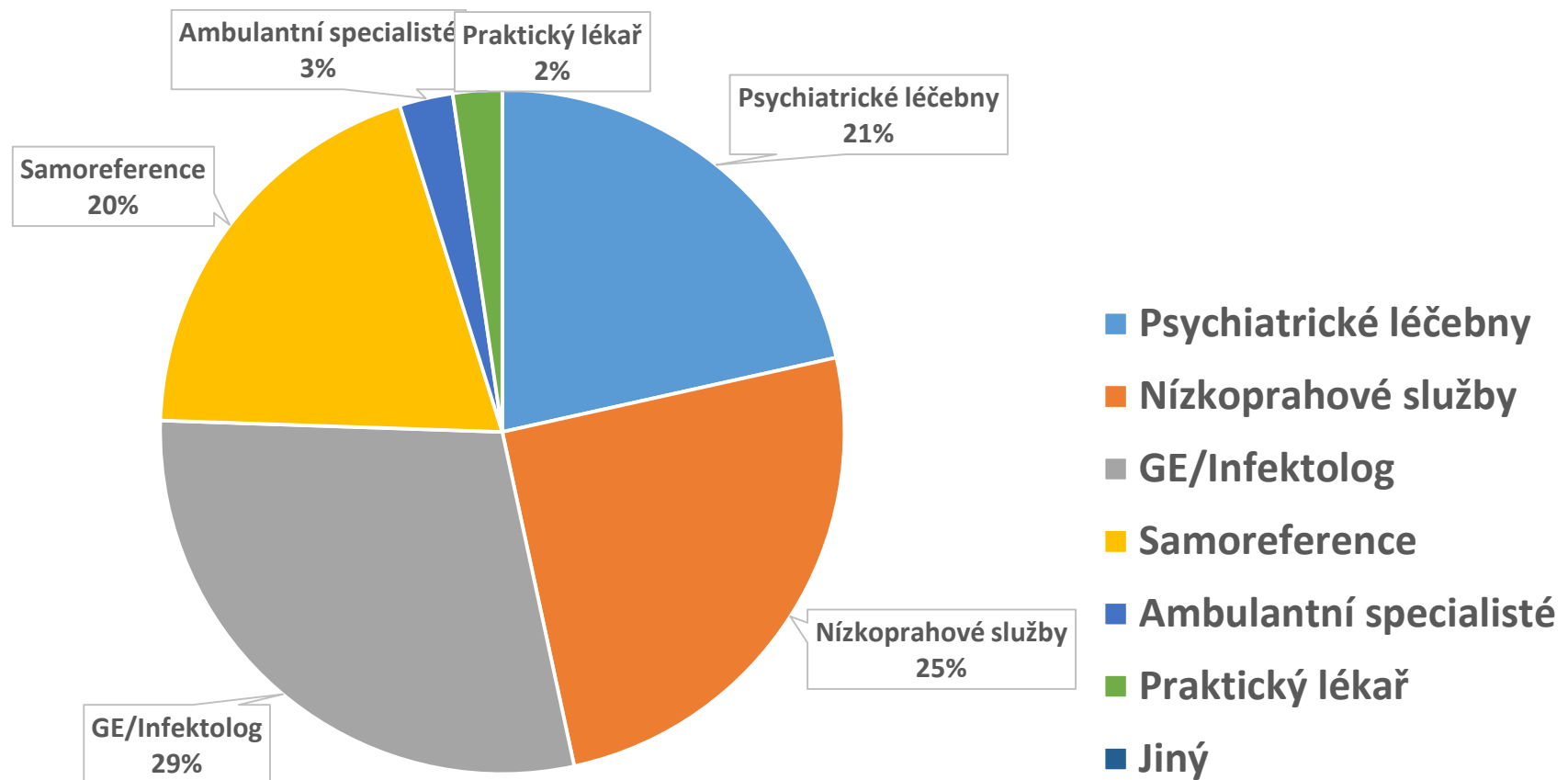

Centra pro léčbu DAA v ČR

- 20 vybraných pracovišť v ČR (www.ces-hep.cz)

Odkud k nám pacienti přicházejí

Kdo se k nám chystá a kdo k nám přijde

**Mám hrůzu
z doktorů**

**Zase jdu pozdě,
ach jo...**

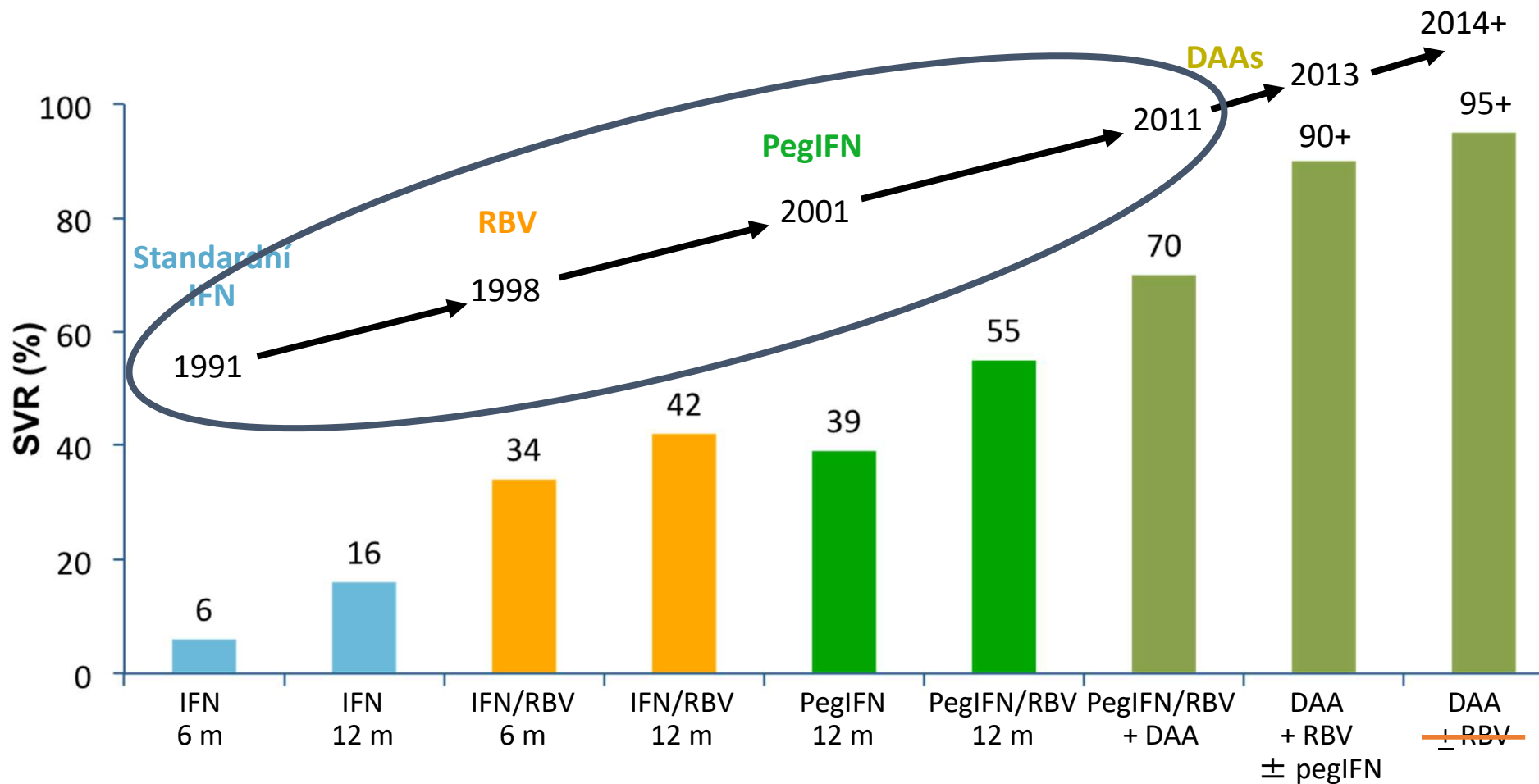
**Už musím jít,
fakt spěchám**

**V únoru? To
nevím.**

**Jel jsem načerno
a vyhodili mě z
vlaku**

Mýtus č. 1: HCV je nevyléčitelné onemocnění

Mýtus č. 2: jaterní biopsie

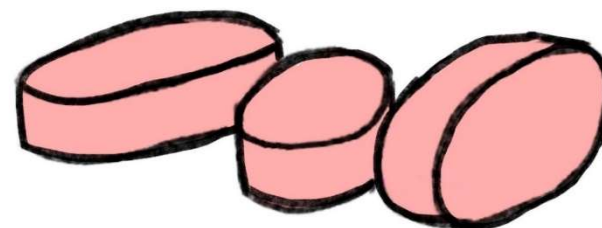
https://www.facebook.com/search/photos/?q=teren%20ceskolipisko&epa=SERP_TAB

Mýtus č. 3: interferon

Flu-like syndrom, infekce, deprese

„Pouze tablety“ od roku 2014,
DAA pro všechny 2017

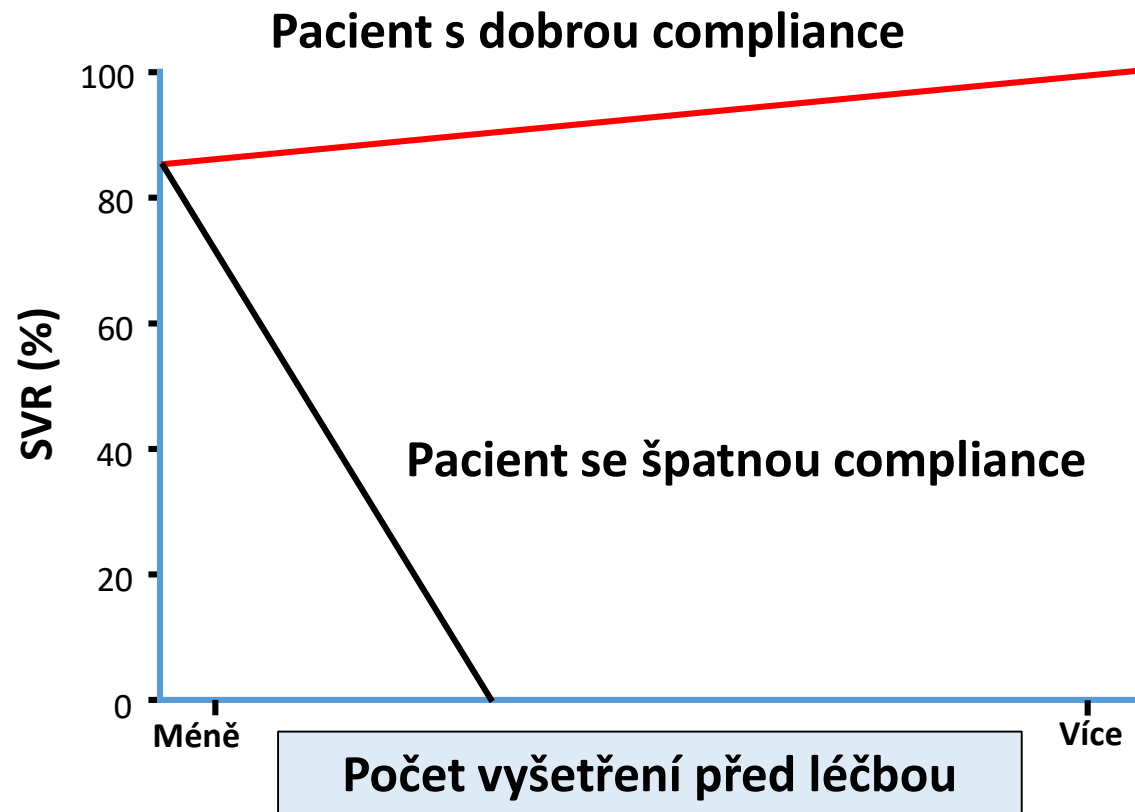
- 8 nebo 12 týdnů
- 3 nebo 1 tableta v 1 denní dávce

Mýtus č. 4: bral jsem drogy, nebudou mě chtít

- Přímé odeslání klienta do centra, které poskytuje DAA a je „user-friendly“, aby se pacient neztratil v systému péče
- Pacienti z terénu jsou paradoxně ve výhodě oproti pacientům diagnostikovaným v „ordinaci“

Nebezpečí přílišného vyšetřování

Vyšetření PWID před léčbou

Nezbytná

- Vyloučit dekompenzovanou cirhózu
- Kontrola funkce ledvin
- Změřit tlak

Informativní, ale ne nezbytná

- APRI, *FibroScan*

Méně je někdy více

Léčba funguje (skoro) u všech, proto je důležité její správné načasování

- Dvě základní otázky, které si společně s pacientem musíme položit
 - „Jsem schopen přijít tehdy, když mám?“
 - „Jsem schopen správně užívat léky?“
- Neúspěch v léčbě, která funguje u všech, prohloubí pocit neúspěchu v životě

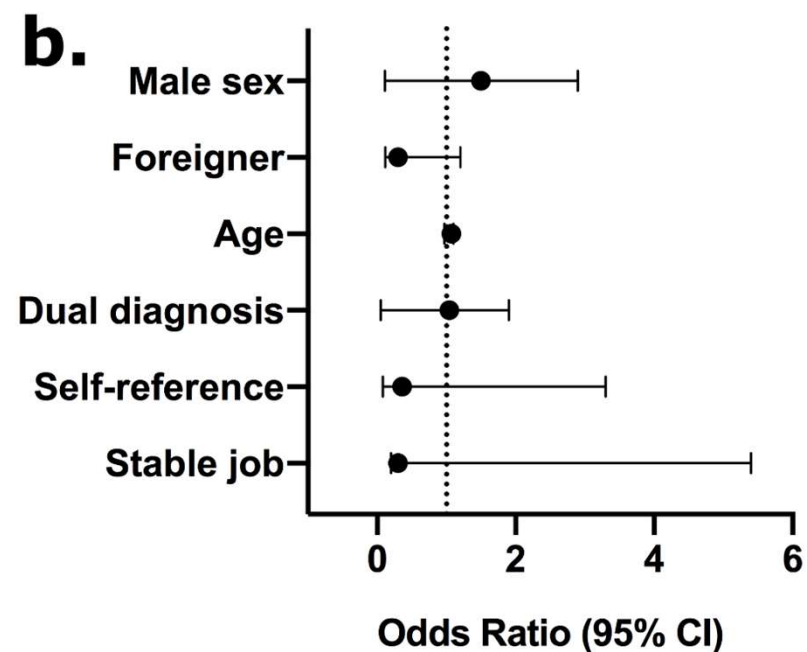
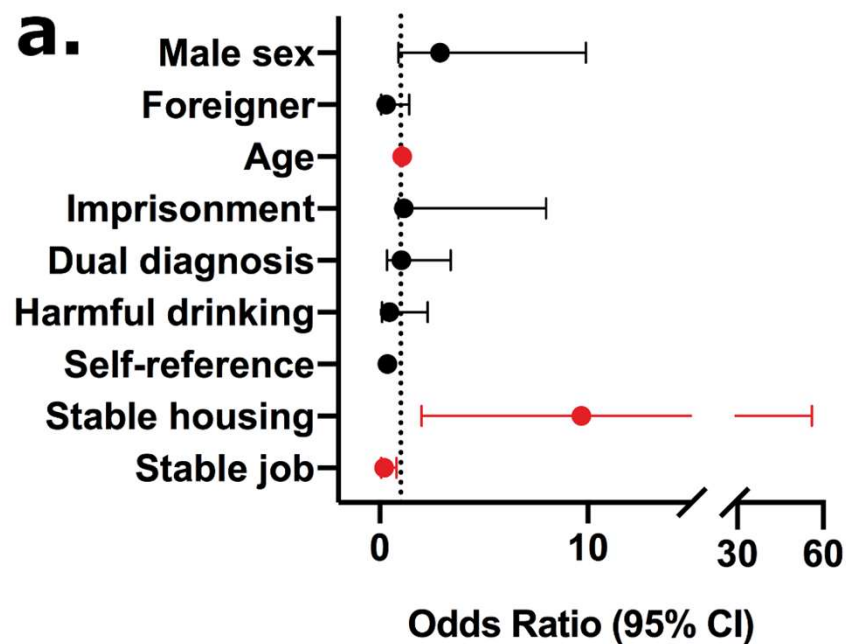
„Test and treat“: přijde a odejde s krabicí

- Odběr krve k vyšetření „jaterních testů“ a ostatních základních laboratorních vyšetření
- Rychlotest HCV RNA
- Vyšetření lékařem
- Fibroscan, ev. ultrazvuk břicha
- Sdělení výsledků, konzultace léčby, výdej léků

Za hodinu víme výsledek HCV RNA

Faktory ovlivňující adherenci k léčbě: a. IVDU, b. kontroly

Je reinfekce problém?

Riziko reinfekce je často zmiňováno a vnímáno jako překážka k léčbě

Riziko reinfekce je nejvyšší u osob s trvajícím rizikovým chováním

Jak k nám?

The screenshot shows the website for the Hepatology and Gastroenterology Clinic at IKEM. The main navigation bar includes: O NÁS, PRACOVISŤE, PRO PACIENTY, VĚDA A VÝZKUM, VZDĚLÁVÁNÍ, ÚSTAVNÍ LÉKÁRNA, KONTAKTY, PŘEDSTAVUJEME, PRO MÉDIA, KARIÉRA. The breadcrumb trail is: ÚVOD > TRANSPLANTCENTRUM > KLINIKA HEPATOGASTROENTEROLOGIE > O NÁS > JAKÁ VYŠETŘENÍ POSKYTUJEME > HCV INFEKCE - BEZINTERFERONOVÁ LÉČBA. The page title is "HCV infekce - bezinterferonová léčba". The text on the page states: "Centrum pro bezinterferonovou léčbu HCV infekce Kliniky hepatogastroenterologie IKEM. Garant centra: Doc. MUDr. Jan Šperl, CSc. K vyšetření a léčbě HCV infekce se lze objednat emailem, telefonicky nebo osobně (mezi 8. a 16. hodinou v pracovní dny). Do emailu uvádějte, prosím, pro rychlejší komunikaci své jméno a telefonní číslo, ozveme se Vám co nejdříve."

www.cecko.ikem.cz

cecko@ikem.cz

Závěr

- V roce 2021 je hepatitida C jednoduše léčitelná a zcela vyléčitelná infekce
- Zásadní je zejména screening a návaznost na brzké poskytnutí léčby

